

EDITORIÁL

V souladu s ambicí *Sešitu* zachycovat aktuální stav odborné debaty v České republice a na Slovensku složení jednotlivých čísel v minulosti častokrát odráželo náplň konferencí a symposií konajících se v době jejich přípravy. Nejinak je tomu i v případě čísla, které držíte v ruce. Čtyři z pěti zde publikovaných textů byly poprvé představeny veřejnosti v podobě konferenčních příspěvků. V něčem je ale přítomné číslo přece jen výjimečné: původním jazykem těchto příspěvků byla angličtina a jejich autorky a autoři vesměs působí v zahraničí.

6. listopadu 2015 proběhla na půdě Národní galerie ve Veletržním paláci v rámci doprovodného programu třetího ročníku Ceny Věry Jirousové mezinárodní konference „Art Criticism 2.0“, na jejíž přípravě se redakce *Sešitu* podílela. Širšímu spektru témat souvisejících s proměnami umělecko-kritického psaní a publikování v době Webu 2.0 se zde věnovalo pět přednášejících z různých evropských center. Jako keynote speaker vystoupil se svým „Manifestem pomalého umění“ významný kunsthistorik, kritik a kurátor David Joselit (City University of New York, *October*).

Z materiálů představených na konferenci „Art Criticism 2.0“ vzešly tři studie, jež nyní nabízíme pozornosti čtenářek a čtenářů. Zatímco v tištěné verzi časopisu najdete jejich české překlady, na webových stránkách *Sešitu* (<http://vvp.avu.cz/sesit/>) je možné si texty stáhnout v původním anglickém znění.

Elisa Rusca je nezávislá kurátorka působící v Berlíně a místopředsedkyně asociace kritiků umění AICA International. Ve svém článku se odráží od kontroverzí spojených s případy kritiků jako Brian Droicour nebo Jeffrey Saltz, aby poukázala na úskalí spojená s užitím sociálních médií pro účely umělecké kritiky. Podle autorky zde může

docházet k nahrazení odborného kritického posouzení kvantitativním měřením popularity. Rusca zároveň zdůrazňuje, že masové dostupné platformy jako Yelp a Facebook nejsou pouze místy pro demokratické šíření názorů, ale fungují také coby nástroje kontroly.

Nezávislá kritička Eve Kalyva z Londýna zkoumá dopad zapojení sociálních sítí do současného uměleckého provozu. Související změny v šíření informací o umění a jeho recepci Kalyva vykládá jako aspekt širšího procesu komodifikace kultury, k němuž dochází v podmínkách neoliberalismu.

Umělec a kurátor Sebastian Mühl z Universität Offenbach se věnuje problematice kritického hodnocení produktů „uměleckého výzkumu“, který se v posledních letech etabloval jako jedna z ústředních pracovních metod současného umění. Mühl zpochybňuje nárok výstupů uměleckého výzkumu na kognitivní přínos srovnatelný s vědeckými výsledky. Coby východisko mu přitom slouží aktualizace estetické koncepce umění u Juliane Rebentisch či Christopha Menkeho.

Pouhé tři dny před zmiňovanou konferencí „Art Criticism 2.0“ proběhlo na Akademii výtvarných umění v Praze kolokvium „Medium, mediálnost v současném umění: jak se učí a jak se dá učit umění dnes?“ Jako čestný host zde vystoupil jeden z čelních zástupců mezinárodního konceptuálního umění – uruguaysko-německý, v New Yorku žijící a působící umělec Luis Camnitzer. S jeho laskavým svolením zde otiskujeme překlad příspěvku předneseného v závěru kolokvia. Camnitzer v něm podává svěbytný výklad proměn pojetí umělecké pedagogiky v průběhu dvacátého století a zároveň formuluje jakýsi manifest emancipace procesu učení se umění od okovů akademické výuky.

Číslo je tradičně uzavřeno recenzí na nedávno vydanou odbornou publikaci. Slavomíra Ferenčuhová z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v ní referuje o průlomové monografii Huberta Guzíka věnované fenoménu koldomu v československé architektuře poloviny minulého století.

Václav Magid, Jakub Stejskal